

مَنْشِ خَلّاق

(اسبابِ بزرگی)

مهندس محمدرضا حاتمی ورنوسفادرانی

سرشناسه : حاتمی ورنوسفادرائی، محمدرضا، ۱۳۳۸ -
 عنوان و پدیدآور : منش خلاق (اسباب بزرگی) / محمدرضا
 حاتمی ورنوسفادرائی.
 مشخصات نشر : تهران، انتشارات علمی، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۳۴۴ ص.
 شابک : ISBN 978 - 964 - 404 - 192 - 1
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا.
 موضوع : اندیشه و تفکر خلاق.
 موضوع : خلاقیت.
 موضوع : تفکر نوین.
 موضوع : راه و رسم زندگی.
 رده بندی دنگر : BF۴۰۸/۲م۸ ۱۳۹۱ :
 رده بندی دیویی : ۱۵۳/۳۵ :
 شماره کتابخانه ملی : ۲۷۰۵۷۴۸

خیابان انقلاب - مقابل در بزرگ دانشگاه تهران
 شماره ۱۲۲۴ تلفن: ۶۶۴۶۰۶۶۷

منش خلاق

مهندس محمدرضا حاتمی ورنوسفادرائی

ویراستار: ناصر فتوگرازی

حروفچینی: گنجینه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

چاپ اول: ۱۳۹۱

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک ۱- ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۴-۱۹۲

مرکز پخش: انتشارات علمی - خیابان انقلاب - مقابل دانشگاه تهران

شماره ۱۲۲۴ تلفن: ۶۶۴۶۵۹۷۰-۶۶۴۶۰۶۶۷

مستقیم سفارشات ۰۹۱۲۱۱۹۶۲۷۹

فهرست

پیشگفتار ۷

مبیش خلاق ۱۳

بخش اول: موانع تفکر

فصل اول - اولین مانع تفکر = تفکر پرورش نیافته ۲۳

فصل دوم - مانع دوم تفکر = عمل‌زدگی و مقدم بودن عمل به تفکر ۴۹

فصل سوم - مانع سوم تفکر = جوگیر شدن ۵۹

فصل چهارم - مانع چهارم تفکر = تفکر را یک مقوله پیچیده دانستن ۷۱

فصل پنجم - مانع پنجم تفکر = عادت استفاده کردن از یک نوع تفکر ۷۷

فصل ششم - مانع ششم تفکر = عدم انضباط زمانی بر فکر کردن ۸۱

فصل هفتم - مانع هفتم تفکر = انتظار برداشت محصول از فکر ۸۷

فصل هشتم - مانع هشتم تفکر = جدی بودن در مورد تفکر ۹۳

فصل نهم - مانع نهم تفکر = نداشتن تصویر صحیح از خود ۹۷

فصل دهم - مانع دهم تفکر = عدم اطمینان و مطمئن بودن به خود ۱۱۷

- فصل یازدهم - مانع یازدهم تفکر = دخالت احساس در فرآیند تفکر ۱۲۱
- فصل دوازدهم - مانع دوازدهم تفکر = عدم مهندسی و برنامه‌ریزی فکر ... ۱۲۷
- فصل سیزدهم - مانع سیزدهم تفکر = عدم پرسشگری ۱۳۱
- فصل چهاردهم - مانع چهاردهم تفکر = تفکر بر مبنای رابطه همبستگی نه رابطه علت و معلولی ۱۳۹
- فصل پانزدهم - مانع پانزدهم تفکر = خطاهای ادراکی ۱۴۷
- فصل شانزدهم - مانع شانزدهم تفکر = فکر و هوش را معادل دانستن ۱۵۹
- فصل هفدهم - مانع هفدهم تفکر = کفایت داشتن اطلاعات به جای تفکر . ۱۶۷
- فصل هجدهم - مانع هجدهم تفکر = عدم شفافیت هدف ۱۸۵
- فصل نوزدهم - مانع نوزدهم تفکر = مانع تفکر ۱۸۹

بخش دوم: آسیب‌های تفکر

- فصل بیستم - آسیب‌های تفکر ۱۹۵
- فصل بیست و یکم - اولین آسیب تفکر: عدم استفاده از تفکر ۲۰۱
- فصل بیست و دوم - آسیب دوم تفکر: سطحی‌نگری ۲۰۹
- فصل بیست و سوم - آسیب سوم تفکر: تعصب ۲۱۷
- فصل بیست و چهارم - آسیب چهارم تفکر: عقل‌ستیزی ۲۲۵
- فصل بیست و پنجم - آسیب پنجم تفکر: تفکر سودانگاران ۲۳۹
- فصل بیست و ششم - آسیب ششم تفکر: مکانیزم توجیه و توجیه‌گری ... ۲۴۵
- فصل بیست و هفتم - آسیب هفتم تفکر: واژه‌های دارای بار ارزش ۲۴۹
- فصل بیست و هشتم - آسیب هشتم تفکر: تفکر قضاوت‌شده ۲۵۷

بخش سوم: تفکر درست

فصل بیست و نهم - تفکر راهبردی (استراتژیک) در انجام دادن کار درست	
(رهبری تفکر)	۲۷۳
فصل سیام - شیوه تفکر	۲۹۱
کلام آخر	۳۱۷

www.ketab.ir

گذاشته و در اختیار هموعانش قرار دهد و این نقش را وظیفه اصلی خویش می‌داند تا در کسب لذت‌جویی خود، لذت‌بخشی را نیز به‌طور اکمل به‌انجام رساند. هر آنکه در زندگی به جستجوی این اسرار برخیزد، گویا به دنبال عشق است و هر کسی که عشق را می‌خواهد تجربه کند، به دنبال شناخت این اسرار است. اسرار هستی به‌صورت سنت‌های خداوندی ثابت و تغییر ناپذیرند (همچون آسمان). آن چیزی که دایم در حال تغییر و تحول است، تجلی‌های این اسرار خداوندی است که هر زمان و هر لحظه به شکلی و به‌شعاعی خود را عرضه می‌کنند (همچون ابر). پس هر آنچه که در این کتاب عرضه می‌شود همه و به‌طور کلی تمامی آنها، چیزهای قدیمی‌اند که یا دیده شده‌اند و یا از دیده‌ها پنهان بوده‌اند؛ اما به‌زیبایی تازه و امروزی واگو می‌شوند. پس چیز تازه‌ای در اینجا نیست که خلق شود، جز تازگی چیزهایی قدیمی و ابداع آنها که به‌بیانی نو و روش‌های جدید عرضه می‌شود. زیرا نگارنده معتقد است جهان، جهان فراوانی است و تمامی آفرینش در زنگ اول آن توسط خداوند مهربان به‌طور کامل عرضه شده است. این دیده‌های محدود و درک ناقص و همچنین عدم توجه ما آدم‌هاست که یا آنها را نمی‌بیند و یا دست به‌انکار آنها می‌زند. اما چرا گفته شد با بیانی جدید و زیبای تازه؟ هر آفرینشی پیش از به‌وجود آمدن و رنگ خاکی گرفتن، در ابتدا مفهومش خلق می‌شود. پس اگر ما بتوانیم مفاهیم جدیدی عرضه کنیم، به دنبال آن می‌توانیم ایده^۱ و راه‌حل^۲‌های جدیدی را به‌دست آوریم. مفاهیم جدید

1. Concept.

2. Idea

3. Solution

باید با زبانی تازه و بیانی نو ارایه شوند و همچون هر گلی که باز می شود، بتواند جلوه ای دیگر از زیبایی را نشان دهد.

با این تفاسیر نگارنده معتقد است هر موجودی در جهان براساس مفهومی بدیع به وجود آمده است و چون در ذات آن موجود، مفهومی نو وجود دارد بنابراین آن موجود با خود راه حل های نوینی را برای زندگی به ارمغان می آورد. با نگاهی معکوس به این نظریه، هر انسانی که پایش را بر روی این کره خاکی می گذارد، برای ارایه و معرفی یک مفهوم جدید و تازه به جهانیان است. پس این انسان در دل خود راه های جدیدی برای نزدیکی به خدا را نیز به همراه دارد. پس باید او را سخت گرامی داشت.

این کتاب، در عین اینکه خود به صورت یک کتاب مستقل است؛ مکمل کتاب «بینش خلاق» نیز می باشد. می دانیم که برای رسیدن به هر قله ای باید راهی پیدا کرد. این کتاب مجموعه راه هایی را پیش پای خواننده فرهیخته قرار می دهد و مطمئن است که با کسب «بینش اساطیری» مطرح شده در کتاب «بینش خلاق» خود خواننده می تواند بنیانگذار راهی جدیدی باشد و آن را به جهان و جهانیان معرفی نماید، همان گونه که شیخ ما «ابو سعید ابو الخیر» گفت که: «تعداد راه های رسیدن به خدا به تعداد نفوس بشر است». از طرف دیگر برای رسیدن به هدف پویای «بینش خلاق» محتاج به یک مَنَش پویا نیز هستیم. پس «مَنَش خلاق» چشم به راه خلاقیت انسانی دارد که هنوز با به دنیا نیامده است و یا تکیه بر خلاقیت انسان معاصر خویش دارد تا آن را هر چه زودتر عرضه کند. گوهر خام، ارزش و برابری با گوهر تراش خورده را ندارد. آنچه که

عرضه می‌شود باید به تراش خلاقانه خواننده فرهیخته آراسته شود.^۱ آنگاه در این «پخش و جمع» و «جمع و پخش» که کشاورز در کاشت، داشت و برداشت محصول به کار می‌برد، ما نیز با الهام از آن برای کشاورزی ذهنمان در «وحدتِ کثیر شده» و «کثیر به وحدت رسیده» اندیشه‌ها، برپیکره‌ی انسانیت انسان که سخت به مرهمی مهربانانه و اساسی نیاز دارد، مرهمی گذاشته تا بتواند با اندک توان به دست آمده، دایه‌های دلسوزتر از مادرش را که در اطرافش به وفور فراوانند، به کناری بنهد.

زندگی، یعنی شناخت این اسرار - زندگی کردن، یعنی هنر به کارگیری این اسرار در جای جای زندگی - ارتقاء و پیشرفت در زندگی، یعنی هنر ترکیب و تلفیق این اسرار و عرضه دوباره آن به زندگی در ارایه و توسعه مفاهیم جدید - محصول زندگی، یعنی کسب لذت از این هنر برای چشیدن حس زیبایی و تجربه کردن نشاط آن - و در نهایت عشق، یعنی کمک و تلاش به دیگران تا آنها با ما (طالب و عامل) این زیبایی‌های نادیده را تجربه کنند.

عاشق شو ار نه روزی کار جهان سرآید

ناخوانده نقش مقصود از کارگاه هستی

«حافظ»

هدف کتاب «مَنِش خلاق» معرفی این دریچه جدید و توسعه این مفهوم تازه، و به روشی نو است و این ممتازترین وجه تمایز کتاب حاضر

۱. فلسفه ارایه فصول کوتاه به این علت است.

است که آن را از سایر آثار دیگر جدا می‌کند. به این منظور نگارنده موضوعات مطرح شده در متن کتاب را در پیشگاه فلاسفه قرار می‌دهد تا آنها به خوبی برایش تجزیه و تحلیل کنند ولی کار نتیجه‌گیری را به عارفان وامی‌گذارد تا موضوع را در یک وحدت جامع به نتیجه برسانند، چه بسا پیش از هر اقدامی موضوع موردنظر را با دید مهندسی خویش مدیریت و در چارچوب تفکر یک برنامه‌ریز سیستم، آن را رهبری می‌کند.

تاج شاهی طلبی، گوهر ذاتی بنمای

ور خود از تخم جمشید و فریدون باشی

«حافظ»

تمامی تلاش این کتاب در ایجاد و تقویت نوری در درون شماست تا در صورتی که شما آن را به هر پدیده‌ای تابانید، همچون اشعه X ^۱ که درون هر چیزی را نشان می‌دهد با تاباندن این نور، زیبایی درون هر پدیده را کشف و مشاهده کنید.

روی جانان طلبی آینه را قابل ساز

ور نه هرگز گل و عسرين ندمد ز آهن و روی

«حافظ»